

Harctéri napló.

Írja: VLAY IMRE.

IX.

Megérkezünk Bobrka alá, jobban mondva: fölé, mert a város egy völgyben volt s mi a vele szemközti levő, nyugati dombokat szállottuk meg. Alighogy sapkáinkat meglátták az oroszok, örült lövöldözést kezdtek. Ez reggel 3 órakerült. Körülbelül egy óra hosszat lött bennünk a tüzeriség; könnyen tehető, mert hiszen minden távolságot tudott. (Az az előnye a visszavonuló seregnek.) Hét óra után kisütött a nap, mire a mi tüzeink is megkezdtek a munkát: puhították a muszkát. Ez tartott körülbelül fél 9 óráig. Ez idő alatt a bakák felváltva lemehtek a domb aljában levő kis forráshoz, megmoshattak és a fehérműket is kimoshatták. Már mire én is lementem, egész kis fűrdömedencéi ástak ki, melyben állandóan négy-öt baká lubickolt, míg alsóruhái az ágakon száradtak. Szemlélődés közben én is megkiváltam a friss vizet. Lesipoltam a kompaniőrömet, megnyíratkoztam és megborítottam — két hónap óta először, s egy negyedóra múlva én is ott ültem a kristálytisza, hűs forrásvizben.

A délelőtt ilyenformán jól telt el. Ebéd után jön a parancs, hogy Bobrkát még ma be kell venni, mert ma reggel tőlünk balra a ...-ik divízió áttörte a frontot s az előttünk álló erős orosz csapat egyrészt oldalazni akarja az előre nyomuló osztagokat. Megkezdődött erre a pokoli koncert: esíh-pu, bumm! Egymás után, szakadatlanul döngött, hol a mienk, hol az orosz.

Vorwärts! ki a dekungokból és vonulunk előre, lefelé a dombról, vagy kétszáz lépést. Az egész domboldal buza és rozs, meg krumplicsalvóval beültette. Én éppen egy krumplicsalvóba kerültem s rögtön ázni kezdtem. Atkozott kemény volt a galiciai krumplicsalvó, izdattak a bakák. Közben meg úgy jött a fegyvergolyó, mint ősszel a finom sűrű eső. Itt el kell veszni! — gondolta minden zalai és lázasan kapirgálta a kemény, kiszikkadt, száraz agyagos földet.

— Kadet ur, meg van még? — hangzik Völgyi Jóska zugsführerem hangja.
— Megvagyok öreg, — mondom, — de már nem bírom tovább vágni ezt a kemény földet!
— Csak annyit, hogy a fejt beledughassa, kadet ur!

Gondoltam egyet. Gránát ellen ugyesem tudok dekungot ázni, srappnellet meg ugys keveset lönek, fegyvergolyó ellen meg elég az ásom is. Egy utolsó erőlködéssel merőlegesen leszurtam az ásomát és a kétmárkányi lyukba beleillesztvén a kupámát, hanyatt feküdtem: egye meg a fene, lesz ami lesz!

Éjszakai kép.

Írta: PAKOTS JÓZSEF.

A Maroson megjelentek a só-szállító tutajok s a parti emberek hosszan és nehezen lélegzetek fel:

— Itt a tavasz!

Még jócskán tartott az olvadás s a kései hó hehér foltokkal tarkázta a tavaszi szelektől elzárt völgyek övét. A Maros áradásban volt és piszkos, szürke hullámai kivetődve a partokra, tajtékos tarajukkal haragosan túrták a szántóföldek kifagyott rögét. De azért a sószállító tutajosok nekivágtak a bizonytalan árnak. Enyedőtől Szegedig hosszú az út s mire elérik az alsó-szegedi rakodó partot, éppen középen fognak járni a tavasznak.

Az éjszaka ráfeküdt a Maros völgyére. Lupuj mester, a tutajosok főfelügyelője ott gubbasztott az első tutajon és belebámolt a vak homályba. Végig a rekettyés part hosszában kikötve pihentek a tutajok; kormányos és evezők mélyen aludtak. Lupuj mester eltűnődve nézett a part irányában. Fojtó csend feküdt meg a tájat s messze, bent a part fölött sötét, hosszú jegegyek virrasztottak a némaságon. Hűvös volt az idő.

Lupuj mester beburkolózott meleg condrájába és mégis fázott.

A víz mentén szél fújt, de nem az az egyenletes, erős szél, amely pirosra csípi az arcot és még fel is melegít, hanem apró szélköllyök, melyek hancuroznak, futkároznak, bolondos jókedvvel bujdosni játszanak és nines rá mód, hogy meg lehessen menekedni tőlük. Besurranak a nyakra szorított sál ráncain, a condra ujjain kereszt-

E pillanatban ismét megszólalt egy hang, a zugsführerhez:

— Zugsführer ur, hol a kadét ur?
— Itt van, én tölem jobbra a második, — felel Völgyi Jóska.

— Kadet ur, megvan még?
Megismertem a hangjáról: Kiss Lajos boldogfi, leghűbb emberem volt, ki egy pillanatra sem tágitott tőlem.

— Itt vagyok Lajcsi, csak maradj ott nyugodtan, mert meglőnek!

Mit tehettem egyebet, rágyújtottam egy szivarra és így néztem a felettünk, de valamivel hátrább robbanó srappnelkek hófehér füstjét. Olyanok voltak az azurkék háttérben, mint a barányfelhők. Szép volt...

Vorwärts! Ismét előbbre!

A gyalogsági tűz, mely az előbbi pihenésünk alatt kissé alább hagyott, most ismét — s ha lehet, még vehemensebben — indult meg. Mellettem Szili Károly, a puccerom elordítja magát:
— Kadet ur, meglátte a vállamat a rusnya!
— Feküdj le fiam és ne mozdulj, mert nagyobb baj lesz! — ordítom futás közben.

Ismét előbbre jutottunk vagy 300 lépést. Egy utmélvedesbe értünk. Előttünk most már sík talaj volt. Ismét áskálás. Eredmény semmi. Ledűltem hát az utmélvedésnek a muszkák fele levő oldalára s iszonyu fáradtnak éreztem magamat.

Szivarom égett. Futás közben Barta Pista hadnagyon mellé kerültem.

— Te szivarozol még most is? — szölt ő.

— Mit csináljak egyebet?

— Áss magadnak dekungot!

— Nagyon kemény a föld, a tenyerem meg hólyagos. Aztán ma még ugys bent leszünk a városban...

— Biztos? Honnan gondold?

— Biztos! Zalai magyarok vagyunk!

Bumm! — szölt bele a hivatal vendég.

Ettől kezdve még erősebb ágyutüzet kaptunk, mivel a fegyvernek cél nem mutatkozott. Az oroszok az utat löttek legjobban.

Feltűnő volt, hogy a löveg nem süvit sokáig, hanem a rövid, tömör dörrénes után lecsap. Közel vannak az ágyúk, — gondoltam. Óvatosan ki-dugtam a fejemet. És láttam. Délután 5—6 óra lehetett. Gyönyörűen és világosan láttam a villanásokat. Egy majos-udvaron állott, hat egymás mellett! Ej, ha megcsiphetném őket, az volna ám a dicsőség!... Ismét villanás. Lehuztam a fejemet és figyelmeztettem a századparancsnokomat, hogy nézze meg ő is az ágyukat. Megnézte.

— Te, jó volna ezt jelteni a bataillon-kommandónak, onnan aztán telefonálnak a tüzerbrigádhoz, hogy jöjjenek agyon azokat az ágyukat.

— Jó ám, — szöltam, — jó volna! De ki megy el?

— Kedves egészségére!

Lupuj mester dörmögve fordult hátra. — Az őrdögbe is, kinek van kedve most udvariaskodni?

Senkinek. Csak képzelődés volt. A part mentén végig terülő tutajoson mindenki aludt, csupán a szélköllyök pémogtak — suttogtak. Talán ők tréfálták meg a mogorva, rosszkedvű éjszakázót.

Lupuj mester bosszusan mélyedt maga elé. Távoll a part irányában az őrt álló hosszú jegegyek mögött valami halovány fényesség tűnt a szemébe; apró világló foltok, amelyek szép sorjában követték egymást. Vajjon mik lehetnek? Lupuj mester a gondolatlanként ember tunyaságával tűnődött el ezen. Lassan-lassan eszmélni kezdett. Nyilván ablaksor az, valami nagy épületnek kivilágított ablakosra.

Nem csalódott. Amint merőbben vizsgálta a fekete jegegyeket, mögöttük lassanként kiváltak egy nagy, tornyos kastély körvonalai.

Gazdag, gondnökküli emberpár lakhatik ott, gondolta Lupuj mester és e gondolatra elégedetlenül sóhajtott. Lehuzta a fejét a condrája gallérjába és megborgonzott, mind a hideglélő.

Csakugyan mintha láza is lett volna. Csálóka képek rajzottak fel előtte s az egyik szinte határozott alakot öltött. Amott a sötét jegegyek mögött fehér árnyék vetődött ki az éjhomályból, és lassan, imbolgoyva jött közelébe. Egyenesen a palatnak. Olybátetszett, mint egy testnélküli fehér szellem, aki tévetegen keres valamit e másvilágbeli földön.

Az éjszakázó megrendült a látománytól. Mi az?

— Menj el öreg te! Te pontosan és világosan meg tudod mondani, én nem hagyhatom itt a századot.

— Parancs? Akkor megyek.

— Igen.

Elindultam hason csuszva... De erről majd jövő héten.

Tábori levelekből.

Hogyan fogadja a zalai baka a taliánt? — Nyulvadászat a fronton.

Egy tartalékos honvédhadnagy írja a következőket az olasz harctérről:

Figyelőnk a fedezék tetején hasalva szájról-szájra adják:

— Vigyázn! Jönnek!

Rágyútok még egy cigarettára, megnézem: rendben van-e a karabélyom és a revolverem s hívom a szakaszvezetőt:

— Na barátom, jönnék. Készen van minden?

A puskák a lőrésen, a töltények kéznél? A kézi-gránátok személyesen fogom kiosztani. Erősen figyelni a legnagyobb csendben, minden mozgást nekem jelteni és csak parancsra löni, Megértette?

A szakaszvezető csak a szemével int, tiszteleg és eltűnik. Nyugodt, bátor, kipróbált ember, megbízhatok benne. Feléni vagyok a cigarettámnak, mikor ismét fölbukkant a szakaszvezetőm fülig sárosan.

— Mi újság?

— Itt vannak.

— Na, gyérünk!

Végigmegegyek a szakaszon, mindenütt a legnagyobb rend, az emberek a helyükön, szemük merően előre néz, kezük a puskán. Felmegyek a legmagasabb pontra, ahnhoz messze belátni az előterepet. Nyüzösög, mozog minden előttünk és a mozgás mind határozottabb lesz. Már kivehetők a fekete sunyi alakok, már hallani a gyors, szagatagott vezényszavakat. Még várók egy kicsit. Az emberek már nyugtalanok és türelmetlenül néznek réam. Várni, mindjárt, mindjárt... Zavaros hangok hallatszanak, majd általános lesz a zugás:

— Avanti! Avanti! Abasso Austria! Avanti Savoya! Avanti Piemont! Ne löni mágyár! Ne löni!

Most. Most!

— Össztűz! Tovább tüzelni! Élénken, gyorsan tüzelni!

Mint zuhatag, ömlik a puskatűz a fegyverekből és nem kell már több biztatás, elemében van a baka, tüzel gyorsan, de nyugodtan és kényelmesen. Otthagyta a biztos, de kényelmetlen fedezékét, feláll a tetejére, vagy ráhasal és szinte

Hirtelen valami sikoltás rezgett végig a parton, elkénszeredett, végtelen sóhaj, mint amikor egy lélek válik ki testéből. Lupuj mester hangos vízoccsanást hallott.

Felugrott. Ez már nem álom, nem csálóka képzelődés, ez valóság. Végignézett a tutajokon, de senki sem ébredezett. Hanem amott a pariszakadékké mellett hullámot vetett a víz és a habok nyugtalanul verdestek a rekettyés bokrok tövét. Egy erősebb hullám hirtelen fiatal, szép női testet vetettek föl.

Az éjszakázót megdermesztette a meglepetés. A hullámok közlő akart ugrani, de mintha vaspáncél szorította volna le; kiáltani szeretett volna, de mellébe fagyott a hang.

Egyszerre csak futó, suhanó alakokkal népesült a part. Sötét árnyak törtek a víz felé s egyikük, egy imbolgó, fáradt árny megállt a part felett. Rókkant, hajlott vén ember volt. A karjait kitarva bámolt a vízre és sóhajtott.

Fagyos, hideg szél csapott végig a Maros völgyén. Lupuj mester reszketve huzta le ujra fejét a condrájába és lehuntya a szemét.

Mire felnyitotta, türes volt a part s a hajnali szürkület fákó világossággal öntötte el a vidéket. Messze a jegegyek mögött halvány fénypontok csillogtak s a rekettyés bokrok között egy-két madár csipegni kezdett.

Lupuj mester kétkedve nézett maga köré és úgy rémlett, hogy álmodott. Nehezen lélegzett föl s míg gyanakodva bámolt a homályból kibontakozó kastély irányába, harsányan kiáltotta a tutajokra:

— Hajhó! Ébredjétek! Indulunk!

— **Gyászír.** Mint igaz részvétellel értesültünk, Tokody Ferenc muraszterdahelyi állomási előjáró csütörtökön este fél 9 órakor elhunyt. A derűs kedélyű, életerős, mindössze 49 éves ember csak rövid ideig, mindössze egy hétig volt beteg. Csütörtökön délelőtt még együtt ebédelt a családjával, délután még kint sétálgatott s csak este fél panaszokodott rosszulról. Ugy 6 óra után lefeküdt s fél kilenckor nevének karjai között kielehte lelkét. Szívérelmeszesedést ölte meg. A muraszterdahelyi állomás 17. éven át vezette, példás, pontos hivatalnok volt a vasutnak, akit mindig jó kedélyéért s szolgálatacskés nyájasságáért az egész vidék szeretett. Halálhíre alsó-öldendvai ismerősei körében is mély, őszinte részvételt keltett. Öszvegét és hat árvaét hagyott hátra, akik a legjobb férj és a legszeretőbb családapát vesztették benne. Temetését ma, szombaton délután lesz Muraszterdahelyen.

— **Lentii község járási székhelyet akar.** A lentii körjegyzőséghez tartozó községek mozgalmát indították, hogy a novai járás székhelyét helyezték át Lentibe. A mozgalom megindítóival azzal érvelnek, hogy Lentinek vasuti állomása van s így könnyebben meg lehet közelíteni. Ebben az ügyben kérvény is ment a legutóbbi megyegyűléshez, de a gyűlés nem tárgyalta az ügyet, illetőleg levette a napirendről, jelül annak, hogy nem kíván foglalkozni a lentiek nagyratörő tervével.

— **Hadi Szilveszter-Est.** Közleg Szilveszter esteje és a hadi Szilveszter-Est rendezése immár teljesen készen áll, hogy közönségünk elé lépjen nagyarányú programjával. Sikerült a rendezőségnek újabbra még ifj. Laubhaimer Oszkár közreműködését is biztosítani, ami előreláthatólag szintén fokozni fogja az est sikerét. De valamennyi szereplő, akiknek nevét már mult számunkban hoztuk, bizonyára nagyban hozzá fog járulni, hogy még a legkényesebb izlésű hallgató is kielégítést találjon és erre az este mint egy szépen eltöltöttre emlékezzék vissza. A rendezőség azonban kívülről igyekezett a közönség izlésének megfelelően a műsort úgy tartani, hogy az változatos legyen, és mi, akiknek sikerült az estély műsorát megismerni, már előre is nagy sikert jósolhatunk. De a műkedvelő előadásokon kívül nagyarányúnak ígérkezik a tombola is. Igen sok szép és értékes tárgyat fognak az estélyen kisorsolni és oly nagy számban, hogy bármennyien is lesznek ott, a nyeresési esélyek mégis igen nagyok. A főnyeremény, a malac pedig a mai drága világban egész kis vagyont ér és azt hisszük, hogy nem csalódnak, ha föltételezzük, hogy ez is csak növelni fogja az est anyagi sikerét. A meghívók a napokban mennek zét, de miután ez nem zárkórú mulatság, hanem jótékony célú, már most is mindenkit ezután meghív a rendezőség, de megjelentek kereskedőink kirakatában az izléses és sok gondnal elkészített plakátok is, amelyek az estélyen való részvételre hívják föl a közönséget. A jótékony célra való tekintettel a rendezőség a felhívásokat köszönettel fogadja és lapunkban nyugtázní fogja. Egyben felkérték bennünket annak közlésére is, hogy tekintettel a tombolára, az estélyt pontban fél 9 órakor megkezdjük, miért is kéri a rendezőbizottság a közönséget, hogy pontosan jelenjen meg, annál is inkább, mert helyeket főntartani az egyforma belépti díjra való tekintettel nem lehet és így a későn érkezettek esetleg nem a legjobb helyeket kapják. Mi a magunk részéről csak a legjobbat kívánjuk és reméljük, hogy a rendezőség fáradozása úgy az est anyagi, mint erkölcsi sikerében fogja elégtételt megtalálni.

— **Fémbevaltóhely Alsólendván.** Mint tudvalevő, a kormány a hadi célokra igénybevevett fém tárgyak (réz, nikkel, tombak stb.) beszerzését az országos fémközpont Alsólendván — hivatalos fémbevaltó helyül — Marton Kálmán vaskereskedését jelölte ki, ahol a jövő héttől kezdve lehet bevaltani az előírt fém tárgyakat. A beszerzési tárgyakért a rendeletileg megállapított vételár jár, melyet az illető tárgy beszerzési ártásakor fizetnek ki a helybeli fémbevaltó helyen.

— **Mária falva.** Az Országos Katolikus Szövetség Esterházy Miklós herceggel élén kimondta, hogy a Kárpátokban elpusztított falvak egyikét „Mária falva” néven újraépített és erre név országos gyűjtést rendez. Az alsólendvai templomban is gyűjtenek erre a célra,

Az öreg vend paraszt és unokája: az orosz fogoly.

Fatális, szinte hihetetlen dolgokat, véletleneket produkál néha az élet. Arról már hallottunk a háború folyamán, hogy egy magyar baka az egykori jóbarátját, vagy pláne a sógorát ismertette az általa elfogott muszka katonában, de olyan esetről, mint az alábbi, legfeljebb fantasztikus regényekben olvashattunk.

Itt a vendvidéken történt, hogy egy öreg parasztnak veje és két unokája van a háboruban. Az öregember nem tudván a gazdaságot egyedül ellátni, az őszi munkához foglyokat kért. Kapott is hat jóképű muszkát.

Mikor a foglyok megérkeztek, első nap az öreg kikérdezte tőlük, hogy mi a nevük, honnan valók, mikor estek fogságba? Mikor a legutolsó-tól, a legfiatalabbtól kérdezte a nevét, az azt mondta, hogy Salamon Péternek hívják.

Az öregember nagyot nézett: önéki szintén Salamon Péter a neve. Hát az hogyan lehet? — faggatta a foglyot.

— Nem tudom, — rázta fejét a muszka. — Az apámnak is az volt a neve...

Az öregember erre még kíváncsiabb lett.

— Hát az apád novai való volt, hogy ilyen magyaros neve van?

Erre a fogoly elmondta, hogy az apja magyarországi volt, több évtizeddel ezelőtt Amerikába akart vándorolni, de utközben hajótörés érie. A többi utassal őt is megmentették s Oroszországban tették partra. Ott megtelepedett, elvett egy orosz leányt s ebből a házasságból származik ő, a fogoly.

Aig fejzte be elbeszélését a ruszki, az öregember csak átölelte, a könyv kicsordul a szeméből és össze-vissza csökölja a fiatal legényt: a saját unokáját. Az ő fia volt ugyanis az, akit Amerikába való utazása közben hajótörés ért s Oroszországban telepedett meg. Egyszer-kétszer írt is onnan, de azután émaradtak a levelei. A fogoly elmondta, hogy kevéssel az ő születése után meghalt az apja, bizonyára azért maradtak el a levelek.

Az öreg vend paraszt, aki ilyen véletlen módon ismerte meg az unokáját, kérvényt intéz a miniszteriumhoz, hogy az unokája mindvégig ott maradhasson nála a gazdaságban s máris lépéseket tett, hogy a birtok egyrésze az unokája nevére legyen írva. Hogy magyar földesgazda legyen a muszka fogoly...

És a fogoly? Annak esze ágában sincsen visszavágyódní a kanczukás cár országába...

— **Halálozás.** Gerencsér Józsefné, a gyertyánosi uradalmi gazda neje, kedden este elhunyt. Temetését csütörtökön délután volt a községbeliek nagy részvétele mellett.

— **Nem soroznak újra 18—36 évig.** Pár nap óta nálunk is, de az egész megyében azt a híresztelést kolportálták, hogy az ország több vidékén, a hol az átlagot nem ütötte meg az eredmény, újra fogják sorozni harmadszor is az alkalmatlanoknak találtak. Erre vonatkozólag a nagykanizsai „Zalai Hirlap” legilletékesebb helyéről a következő felvilágosítást kapta: A közönség és az illetéktelenek egyáltalán nem tudhatják, hogy egyik vagy másik helyen minő volt az újratorozás aránya, ez nem is elűjk való. Az erről szóló hírek csak mende mondkák és találgatások. Ettől azonban teljesen függetlenül és egészen bizonyos, hogy a már kétszer sorozott népfelkölő-évfolyamokat nem fogják újra mérleg alá állítani. Ennek semmi értelme sincs és teljesen kizárt. Legfeljebb arról lehet szó, hogy a 20—24 évesek, mint általában békeidőben is, évről-évről sor alá kerüljenek. A népfelkölő-évfolyamok új sor alá hívása nemcsak fölösleges zaklatás volna, de hiábavaló nagy munka is. Minden erről szóló híresztelés abszurd mese.

— **Egy vesztett eb garázdálkodása** című multheti hírlünkbe sajtóhíba csuszott. A városunkban és a környéken garázdálkodott vesztett kutyát nem Hidvégen, hanem Góntérházán lötték le s ott is mart meg egy gyereket. Hidvégen meg fordult meg a kutyá.

— **Nem lehet Budapestre expreszlevelet küldeni.** Expreszleveleket Budapestre 1916. január 15-ig nem lehet feladni, mert Budapestben nem áll kellő mennyiségű személyzet a kézbesítésre rendelkezésre.

— **Adományok a sebesült katonáknak.** A helybeli kórházban ápolat sebesült katonák részére lapunkhoz újabb a következő adományok folytak be: Simonka Vilmos földik (Amerikából) 12 kor., Laky Mihály (Petesháza) 3 kor., Sbul Károly (Radamos) 2 kor., Sbul Karcsi (Radamos) 1 kor., Drimmer Józsi helybeli elemi isk. tanuló 100 darab cigarettá. Az adományokat rendeltetési helyükre juttattuk.

— **Vashovend Nagykanizsán.** Nagykanizsán a többi nagyvárosok mintájára vashonvédszobrot fognak felállítani. A szobrot egy neves szobrászművész fából fogja kifaragni s a jótékony adakozók nevéit megörökítő szögceskék fognak vasjelmezbe öltöztetni. Adományokat a zalai rokkant hősök alapjára fordítják, azért a szögceskék vásárlására fel fogják szólítani a megyei közönséget is.

— **Szőkevény orosz tisztek.** Megirtuk két héttel ezelőtt, hogy Alsólendva határában elfogtak egy orosz hadnagyot, aki a zalaezerségi fogolytáborból szökött meg s négy napi bolyongás után jutott el a mi vidékünkre. A mult héten a csáktornyai csendőrség két orosz tisztet fogott el. Megállapították a vallomástól, hogy az Alsólendván elfogott hadnaggyal együtt szöktek meg Egerszegről. Visszaszállították őket a fogolytáborba.

— **A 43—50 évesek bevonulása Ausztriában.** Ausztriában a 43, 44 és 45 éves népfelkölöket december 15-én hívták be, a 46 és 47 éveseket pedig január 17-ére hívták be, míg a 48, 49 és 50 évesek január 21-én fognak behívatni. A 48, 49 és 50 éveseket a belföldön és a hadtáptérről fognak felhasználni.

— **Milyen lesz a jövő esztendő?** A jövő 1916-ik év szombati nappal kezdődik és vasárnapal végződik. Lesz benne 3 nap- és 2 holdfogyatkozás. A farsang 61 napig tart, január 7-től március 7-ig. Husvét ünnepe április 23-ra, pünkösd pedig június 11-ére esik. Az ünnepek közül csak Szent István király ünnepe esik vasárnapra. Karácsonykor hármas ünnep lesz s így karácsony és István vértanu ünnepe hétfőn és kedden lesz. Az 1916. év külörben szökőesztendő.

— **Igazolvánnyal lehet táviratot feladni.** Táviratokat folyó hó 25-étől kezdve csak igazolvánnyal lehet feladni, aki tehát bárhol táviratot feladni kíván, el ne mulassa magát igazolvánnyal ellátni. Ha az illető postán a feladóit ismerik, úgy az igazolvány mellőzhető.

— **A liszt- és zsrkivétel szigorítása.** A hivatalos lap közli a kereskedelemügyi miniszter rendeletét, mely szerint buza-, rozs-, árpa-, tengeri- és rizsliiszt, szalonna, hajt, zsr és sertéshusnak postai csomagokban Magyarország területéről való kiszállítása tilos. A postának jogában áll a feladó vagy címzett jelenlétében, esetleg bizottsággal a kétséges csomagokat felbontani. Aki e cikkeket hamis tartalombevállással postára adja, 15 napig terjedő elzárással és 200 K pénzbüntetéssel büntetendő.

— **„A világháború végéje.”** (Révai Mór könyve.) A tíz év terjedelmű munka azt a mindenkit mélyen érdeklő kérdést teszi vizsgálat tárgyává, hogy mily módon s mily eszközökkel lehetne olyan borzalmas háborút, mint a mostani, a jövőben lehetetlené tenni. A könyv behatóan foglalkozik Anglia világpolitikai rendszerével és törekvéseivel s mindebből arra a meggyőződésre jut, hogy Európa békéjét és a kontinentális nemzetek individualis fejlődését, függetlenségét és boldogulását csak úgy lehet biztosítani, hogy meg kell valósítani az európai konföderációt s ki kell zarni Angliát, szavát, befolyását, közreműködését mind-azokból a politikai kérdésekből, melyek Európa nemzetietek egymáshoz való viszonyában felmerülnek. Révai eme álláspontjáról lendületesen, szuggesztív erővel száll szóra, hogy egy magyar érdekes és élvezetes olvasmány is. Fejtégetesi során behatóan foglalkozik Németország helyzeteivel és törekvéseivel s vedelmére kel a sokat becsmérelt német militarizmusnak. Izó hazafiságotól áthatva, megszívlelendő módon mutat rá a magyarság jövő feladataira és azokra a tanulságokra, melyeket ebből a háborúból le kell vonnunk. A könyv Révai Testvérek kiadásában jelent meg s 2 koronáért minden könyvkereskedés útján kapható.

— **Apad a Balaton.** Amint a Balatonmenti helységekből jelentik, a Balaton lassu apadásnak indult. Keszthelyen, ahol a gyönyörű strandot az áradat tönkretette, az apadás szemmel látható. Nem így a somogyi oldalon, ahol a mélytekvű patrtreszek a tóba veszték. Szakértők szerint a Balaton apadása után a part sok helyen sivarabb látványt fog nyújtani, mint most, mert a kertek, szőlők, a gyönyörű fák pusztulásnak fognak indulni.

— **A kétkoronás bankjegyek.** Az osztrák-magyar bank a kétkoronás bankjegyek kibocsátását megszorította. Ezt a fizetési eszközt

passziókja a gyors tüzelelssel. És jár a szája szünet nélkül:

— Na, avanti talján! Avanti Signore! Mi lesz? Gyerünk, gyerünk! Nesze, ez a tied! Csak a fejt!

Potyog az olasz, s aki el nem esik, az örül ha ép fejfel visszazaladhat.

Egy 48-as katona írja az orosz harcterről:

Az orosz fronthoz olyan közel vagyunk most, hogy az oly világos éjszakán, mint amilyen a napokban volt, tisztán átlátnak szomszédunk hajlékba. Szerencsénk, hogy ők eléggé bekü-lények, mert dacára, hogy jól látnak bennünket, csak ritka esetekben tüzelnek ránk, mely esetben mi is gavallérosan visszafizetjük a kapott kölcsönt.

A két rajvonal közelsége miatt roppant elővigyázatossá kell lennünk, mert nagyon könnyen megtörténhet, hogy a muszka meglepjen bennünket. A tábori őrség van hivata-e lehetőséget kizárni. A napokban, amint tábori őrségi szolgálatainkat végeztük, a holdvilágos éjszakában gödrüinktől mintegy 50–60 lépés távolságban megpillantottunk egy nyulat, majdnem a két lövész-árok között. Őrségünk egyik embere a felbukkanó muszka nyulat, amelyre közeli szomszédunk is mint jogos tulajdonos ráltott, célba vette és a második lövésre a vadat leterítette. És csak ezután kezdődött meg a tulajdonképeni nagy munka, hogy hogyan hozzuk be a lőtt zsákmányt. Miután a dolog lefolyását az oroszok is figyelemmel kísérték, attól kellett tartanunk, hogy megelőzzen bennünket a zsákmány megszerzésében.

Őrségünk egyik embere kiugrott a fedezék-ből s előre futott, mire az oroszok élénk tüze-léshez kezdtek. A golyók közül azonban szeren-csére egy sem talált és a mi bator bakánk szeren-csésen beérkezett a még egészen meleg testű nyulal a fedezékbe. Az őrség leváltása után fő-hadnagyunk gondoskodott annak pompás el-készítéséről.

Esetek.

(Az elsíratott pálinka-üst.) A kormány rendeltetőre — mint tudvalevő — összeszedték a pálinkafező üstöket. Kell a réz töltényhüvely-nek, srappelkupaknak, meg miegyébnek!

Néhány nap mulva aztán azokhoz, aiktől elvitték az üstöt, jött egy írás a pozsonyi katonai fémbeváltó hivataltól arról, hogy az üstjüket járó összeg az adóhivatal utján lesz kifizetve.

Az értesítés alatt ott állott a hivatal vezető-jének aláírása: Halász.

Lendvahosszafaluban az egyik asszony, akinek a férje már hosszabb idő óta a harcúterén van, szintén kapott ilyen értesítést. A néni ke-velet ért az írás-olvasás mesterségéhez s az első pillantása az aláírásra esett. (Az volt a nyomtat-tott iven a legszembetűnőbb.) És elkezdte sila-bizálni: Ha...lál... — Egy pillanat alatt kész volt a ténymegállapítással: meghalt az ura a csá-tában, arról gyűtt értesítés, itt áll rajta tisztán: Halál!

Nagy sirására csakhamar összeszaladtak a szomszédok s mikor ők is megnézték a blan-kettát és elolvasták az aláírást, ők is vészett sí-rásba fogtak.

— Meghalt a Jóska bácsi, szegény Jóska bácsi! — hájtogatták hangos zokogás közben.

Végre a nagy jászveckéire odament egy iparosné, aki már többet ért a betűhöz, s meg-kérdezte, hogy miért sirnak. Az „özvegy“ oda-adta neki az írást. Ő azután megmagyarázta, hogy miről szól a hivatalos írás, hogy az, amit ők „halál“-nak olvastak, nem más, mint Halász, a hivatal vezetőjének a neve. Erre aztán nagy szegyenkezve szétrebbent a síró asszonyhad.

...Így siratott el Hosszafaluban a negyed-falu egy pálinkafezőt!

(Polgártárs a kávéházban.) A göcseji polgártársnak dolga akadt Alsólendván; hát be-jön. Mikor dolgát szép rendjén elintézte, bekerül a kávéháza, ott még nem volt sohasem.

Leültek s megkérdezik tőle, mi tetszik?

— Aggyék egy pohár sört! — diktálja. Megmagyarázzák neki, hogy ez nem korcsma, itt kávé szokás inni.

— Aggyék hát akkor egy bögre kávé! Hozzák neki a feketét, de a polgártárs csak

nézi, nézi, de a világrt sem nyalna hozzá. Meg-kérdezik tőle:

— No bácsi, nem tetszik?

— Nem ám, a rossz... rájga ki, ez nem bögre, ez gyűszű! Aztánnek zsömle sines!

Hoznak neki egy nagyobb eszse feketé-kávé és melléje egy zsemlyét.

Erre aztán a polgártárs is megnyugszik. Nagy lelki nyugalommal megfogja a zsemlyét és be-le-aprítja a fekete-kávéba. És enni kezd...

(Jelenet a sorozáson.) A minap megtartott pótzsemle alkalmával, a sor alá kerülő falusiak között feltűnt az egyik tisztnek egy tipikus kinézésű polgártárs. Valahonnet Baksa környékéről való volt. Ődamegy hozzá s kuriózu-m-ból megkérdezi tőle:

— Tudja-e kend, miért kellett idejönnie?

— Már hogyné tudnám, kérem alássan, — válaszolt bátran a magyar. — Csak azért, hogy háboruba vigyenek!

— Hát miért kell a háboruba menni? — volt a további kérdés.

— Hogy megvédjük a magyar hazát!

— Ugy van. Hát tudja-e kend, hogy ki ellen kell a hazát megvédeni?

— Már hogyné tudnám? Az egész világ ellen, aki nekünk gyűtt!

— Aztán mit gondolt barátom, megbirunk-e az egész világgal?

— Abban a vélekedésben vagyok, hogy meg, csak a némettel lesz bajos megverekedni, mert az éppen olyan jól ért a dolgot, mint a magyar! — mondotta a világháború folyásáról nagyszerűen informált baksavidéki polgár.

(Vigyázz a nőre!) A kir. járásbíróshoz rózsaszínű tábori kárya érkezett a minap. A harc-terről küldte egy lenti-i földműves, aki különös szívességet kér a bíróságtól. Ime a level:

„Tizennegyedik hónapja, hogy harcolok a hazáért, szenvedek az otthoniakért. Tekintet járásbíróshoz, mégis azt írják nekem, hogy a fele-ségem megszűnt a hozzám való hűségét. Az asz-szony fiatal, meg szép is, már sok urnak meg-akadt a szeme rajta akkor is, mikor még otthon voltam. Borzasztóan fáj a szívem, ha arra gon-dolok, hogy az asszony megcsal és amint ha-olm, a család is szaporodott. De én nem hiszem és arra kérem a tekintetes királyi járásbíróshoz, tessék szívesen vizgáztatni a feleségemet és ha igaz, hogy elpártolt tőlem, tessék szigorúan meg-büntetni a törvény szerint.“

Szegény, szenvedő testvérünk! Biz a törvény nem vigyázhat az asszonnyra s ha az szaporán töri is a házasságot, nem bünteti. De rossz tör-vények is vannak erre felé! — A levelén szomo-ruan mosolyogtak a járásbíróshoz.

HIREK.

A háború nehéz napjaival

reánk szabadult az élelmiszerüzorások egész hada. Nincs az az élelmiszer, amire a hábo-runak eme pociái hálójukat ki ne vetették volna s nincs az a raffinéria, amit a közön-ség zsebe ellen alkalmazásába ne vettek volna. Minden élelmiszer keresztül ment üzéri spekulációjukon és sikerült elérniök, hogy az élelmickek árát magasság tekintetében ma már a Csimborasszóval versenyezhet. Egyik ilyen élelmicükünk a tej is, melynek most nem annyira a drágasága, mint inkább a minősége ellen vannak alapos kifogások. Ha már drága pénzen kell megvennünk, legalább az nyugtatja meg, hogy jó, tiszta, hamisítatlan. Ezt azonban egyáltalán nem mondhatjuk el, mert tej név alatt nemcsak vizes tejet, hanem tejes vizet is hoznak for-galomba. A közönségnek ez a lelketlen meg-csalása indít arra, hogy arra kérjük a ható-ságot: tartasson minél többször szigorú tej-vizsgálatot s ha visszaéléseket tapasztalnak, alkalmazzák a kufárokkal szemben a törvény teljes szigorát, mert minden büntetést meg-

érdemelnek azok, akik az üzoraárak mellett a még nagyobb haszon eléréthetése szem-pontjából az élelmiszerek meghamisításával merényletet követnek el egészségünk ellen. A tejvizsgálatot ki kell terjeszteni a tejter-mékekre is, mert a liszttel süritett tejfél sem tartozik a ritkaságok közé. Ugy a piacon, mint a nagyobb tejelálló helyeken nagyon kívánatos a minél gyakrabbi vizsgálat. Az egész város érdeke kívánja ezt!

Olvasóinkhoz!

Tisztelettel hozzuk t. olvasóközönség-ünk nagybecsű tudomására, hogy a min-den téren érezhető drágaság lapunkat sem hagyta érintetlenül. Az előállításához szük-séges anyagok, u. m.: a papír, festék stb. ára oly magasra szökkent, hogy ennek kö-vetkeztében kénytelenek vagyunk mi is az „Alsólendvai Híradó“ előfizetési árát egy csekély összeggel emelni.

Lapunk előfizetési ára újvétől kezdve így módosul:

Negyedévre . . .	2 K 50 f.
Félévre	5 „ — „
Égész évre	10 „ — „
Egyes szám	20 „ — „

Midőn ezt t. olvasóink szíves tuda-mására hozzuk, egyuttal kérjük, hogy biz-almukkal és pártfogással lapunkat a jövő-ben is megajándékozni sziveskedjenek.

Az „Alsólendvai Híradó“ kiadóhivatala.

— Egy érdemes tanító halála. Az alsó-lendvai járás tanítói karának nagy gyásza van. A testület egyik régi, érdemes tagja, Bencsis Károly adorjánfalvi tanító f. hó 19-én elhunyt 61 éves korában. Bencsis Károly 42 éven át szolgált a magyar kultúrát, mint tanító, s ebből a hosszú időből 24 évig tanítóskodott a vend-vidéken fekvő Adorjánfalva községben, ahol a megaprosított terén soha el nem hervadó ér-dekelt szerzett. A járásbeli tanítói karnek egyik legértesebb, legnepszerűbb tagja volt, akit nem-csak a községe sirat, hanem gyászborult pálya-társai is. Két évvel ezelőtt töltötte be tanítói mű-ködésének negyvenedik évét s bár ő szerény természetű felváltkozott minden hangos ünnepekkel ellen, a járási tanítói kar az érdemes pályatárs iránti szeretetből ünneppé avatta ezt a dátumot. Pár évvel ezelőtt gégesorvadásba esett, ami lassan-lassan megérőlte az erejét, míg nem most vasárnap megváltozott szenvedéseitől a halál. Ravatalára a tanítószeg díszes koszorút helyezett. Temetése folyó hó 20-án délután volt a környék-beli tanítószeg és Adorjánfalva község lakóinak ösztinte, nagy részvéte mellett. Özege, hét gyer-meke, unokái és kiterjedt rokonság gyászolják.

— Kirendelés. A főispán Szilágyi Dező alsólendvai tb. főszolgabírói kisegítő munkára a nagykanizsai főszolgabírói hivatalhoz rendelte ki.

— Kühn György előléptetése. Szép ki-tüntetés érte Kühn György honvédszázadost, alsólakosi háztulajdonost. Kühn százados, mint tudvalevő, az utóbbi éveket nyugdíjban töltötte, de a háború kitörésekor szolgálatra jelentkezett. Azóta majdnem megszakítás nélkül a harcúterén volt, ahol állandóan igen értékes és hasznos szolgálatot teljesített. Érdemei elismerésül Kühn századost a király most őrnaggyá léptette elő s ugyanekkor egy zászlóalj parancsnokságával is megbízták. Kühn György előléptetésének a ma-gunk részéről is örülünk, mert tudjuk, hogy egy minden tekintetben jó katonát ért a kiáltatás.

— Egyházi hír. A megyéspüspök Szele Alajos zalaegerszegi hitoktatót, volt alsólendvai kaplánt, Milejbe plébánoshelyettesül kinevezte.

— A zalaegerszegi esküdtörbőség új elnöke. A győri kir. ítélőtábla elnöke a zala-egerszegi kir. törvényszéknél az esküdtörbőség elnökévé az 1916. évre Horváth Sándor törvény-széki elnököt, helyettes elnökévé pedig dr. Frit z József törvényszéki bírót nevezte ki.

kizárólag a katonai s zükségletre kívánja korlátozni, amelyre az eredetileg szánva volt. A polgári szükségletet a bank ezüst kétkoronásoknak fokozottabb mérvben való kibocsátásával akarja fedezni. Ezenkívül a bank a kétkoronás jegyeket ujjakkal pótolja, amelyeket a saját nyomdájában állít elő, míg az első kibocsátását a bank más irányú elfoglaltsága miatt a magániparra biza. Szóval nem sokára eltűnedeznek majd a kétkoronás bankjegyek. Lassankint újra ezüstpénzzel fognak fizetni az emberek.

— **Egy regény 24 fillér.** A világ könyvpiacán is szenzációrt kelt a „Milliók Könyve”-vállalat, amely meg tudta oldani azt a föladatot, hogy egy-egy teljes, befejezett regényt (Herceg Mikszáth, Szomaházy stb.) 24 fillérért bocsát forgalomba. Ezt csak úgy lehetett megcsinálni, hogy a „Milliók Könyve”-t százazreken nyomtatja a kiadó. A „Milliók Könyve” gyűjteménye a legérdekesebb regényeket hozza, amelyek mindkinek legkedvesebb olvasmányai s amelyeket épp ezért mindenki meg fog venni. Aki az első elolvasta, meg fogja kívánni a többi is. Az első regény most jelent meg: Herceg Ferenc „A lép virága” című művel. A második szám: Szomaházy István „Mesék az írógepről.” A vállalatot a „Milliók Könyve” kiadói, a Singer és Wolfner-cég adja ki. Kapható Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.

— **Agyonlőtték Somogyban két cigányt.** Nemrég részletes leírást közöltünk a somogyi kőbor cigányoknak a somogy-baranyai határszéleken elkövetett nagyarányú garázdálkodásairól, a rablásokról, betörésekről és lopásoknak végtelen sorozatáról. Mint olvasható volt, a garázda cigányok elfogására Somogy- és Baranyamegyék egész csendőrségét mozgósították. A nagy hajszá végre eredményes lett: az üldözött cigányok a somogyi megyei Alsóvínyénél a csendőrök kezébe kerültek. Ez az eredmény azonban két cigánynak az életébe került. A cigányok ugyanis, midőn a csendőrök el akarták fogni őket, ellenállottak s kettő közülük revolvért rántott elő, mire a csendőrök a két fegyveres cigányt agyonlőtték. A többiek erre megrémtenve, szó nélkül megadták magukat.

— **A „NYUGAT.”** Ignóus, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat legutóbbi száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg:

Ignóus: A jóakaratu embereknek; Kinai háborus lya; Möriz Zsigmond: Karak szultán (elbeszélés); Babits Mihály: Kartyavár (regény); Schöpfung Aladar: Bard Miklós; Ambrus Zoltán: Háborus jegyzetek; Kosztolányi D.: Rózska (vers); Hatvány Lajos: Lengyel, a drámaíró; Karinthy Frigyes: Holnap reggel (színmű 3 felvonásban); Halasz Imre: India és a világháború; Laczkó Géza: Levél a régi kastély foglyához.

A „Nyugat,” amely minden hó 1-én és 16-án jelenik meg, egy évre 24 K, február 12 kor., egyes szám 1 K 20 fill. Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Elek Artur, Halasz Imre, Kaffka Margit, Laczkó Géza, Möriz Zsigmond, Osvát Ernő és Schöpfung Aladar. A „Nyugat”-ból mutatványszámot díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, IX., Lónyay-utca 18.

— **Halálugrás a vonatból.** Kroupa János 42 éves cseh gyári munkás, amikor az ő korosztályát behívták, a bevonulás elől Nagykanizsára szökött s ott elrejtőzött. A napokban azonban a rendőrség letartóztatta s két szuronyos katona akarta hazaszállítani Csehországba. Alig indult el a vonat a nagykanizsai pályaudvarról, Kroupa felrántotta a kocsiját és kiugrott a teljes sebességgel rohogó vonatból, de olyan szerencsétlenül ugrott, hogy a kerek alá került, melyek mindkét lábát levágták. Éjszaka lévén, a szerencsétlen embert csak órák múlva találták meg a sínek mellett, de addigra kiszervengett.

— **Betörés Tapolcán.** Dvorszky Vileman 25 éves gacsi illetőségű katonaszökevény vasárnap éjjel bemászott Lessner M. Fia tapolcai borkereskedő udvarába, majd pedig felfeszítette az előszoba ablakát és behatolt az irodába. Megpróbálta felfeszíteni a pénzeszekrényt, de nem boldogult vele. Ezután a szomszéd szobába ment, ahol felfeszítette a szekrényeket s azokból cipőt és ruhákat pakkolt össze. Lessner a zajra felebredt s benyitotta az ajtót, mire a betörő revolvért szegzett a mellének s az utcai ablakon kiugrott, de az inspekcións rendőrök lefűltek.

— **Lohr Mária (Kronfusz),** a főváros első és legrégibb csipkésztítő-, vegytisztító- és kelmekestő-gyárintéze, Budapest, VIII., Baross-utca 85., a szakmájában vágó összes megrendeléseket gyorsan és jutányosan teljesíti.

Az „Ország-Világ” e heti (51.) száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Szöveg: Tabori Kornél: A megmérgezett Budapest, Kersék János: Meghalt s nem tudta miért? Hídvégi József: Elhagyatva, Dessewffy Berta: Hadiszökény, Brazay Emil: Szabina Zuckerberg, Mora Laszlo: Megyek, Csanihen Károly: A képzelgések ereje, Zivuska Andor: Győzelem, Minke Béla: Oszti táj, Markó Miklós: Penzintzeti tisztviselők a háborúban, Gergely Edéné: Hadijóteknység Ebenzweyerben, Dr. Csury Jenő: Idősb Ábrányi Kornél emlékezete stb. Rendes rovatok: Színház, Művészet, Irodalom, Zene, Hírek, Közgazdaság, Sport. — Képek: A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank hősi halált halt tisztviselői (25 arckép), Maria bourbon-braganzi hercegnő hadikórháza Ebenzweyerben (öt kép), Ahol nincs tejség, Klasszikus torna- és tánctanítás (hat kép), Hubay Jenő, Dr. Csury Jenő plakettje stb.

Az Ország-Világ előfizetési ára egész évre 16 kor., félévre 8 korona, negyedévre 4 korona. Kiadóhivatal: Budapest, V. ker., Hold-utca 7. sz.

Névjegyek

izléses kiállításban és gyorsan készíttetnek

Balkányi Ernő nyomdájában.

MIT vegyünk karácsonyra ajándéka azoknak, akik a szépet és a zenét szeretik?

A legértékesebb, a legszebb és a legnagyobb magyar zenegyűjteményt

Rózsavölgyi 1915. évi Karácsonyi Albumát.

Ára fűzve 5 kor., kötve 7 kor. 106 oldal. 46 értékesnél értékesebb zeneművet tartalmaz!

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Hirdetések jutányosan felvételnek e lap kiadóhivatalában

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesitem vezőinket és üzletbarátainkat, hogy **mészáros- és hentesüzletünkkel** — férjem hadba-vonulása miatt — 1915. december hó végével felhagyni vagyok kénytelen.

Megköszönve az eddigi szives pártfogást, maradok teljes tisztelettel

Reichenfeld Lajosné.

Jóteknyságot

gyakorol, ki lapunk jeles munkatársának, **Lukács Lajosnak** karácsonykor megjelenő :: ::

Édesanyám a táborban

című könyvét megveszi, mert **annak jóvedelmét az itteni Vöröskereszt egylet kapja!** Ára csinos kiállításban K 2-50.

Minden kötetet hirlapilag nyugtázzunk!

Előjegyzéseket elfogad:

Balkányi Ernő, Alsólendván.

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a

KAISER-féle Mell-Karamella három fenyővel

rekedség, hurut, elnyálkásodás és gőrcsős köhögés

ellen legbiztosabban használhatók.

Csomagonként 20 és 40 fillért, dobozban 60 fillérért

kapható Alsólendván **Fuss F. Nandor** gyógyszerüzletében.

*-118

Alkalmi ajándékok!

Alkalmi ajándéknak legalkalmasabb **zseborák, láncok, arany és ezüst ékszerek, China-ezüst disztárgyak, evőeszközök stb.**

legnagyobb választékban, jutányos áron kaphatók

Mayer Ödön órás és ékszerésznél

ALSÓLENDVA, Főutca.

Nagy raktár fal- és ébresztő-órákban, valamint látszerészeti cikkekben, időmérőkben stb. Javítások szakszerűen végeztenek!

Előfizetőknek
ingyenes hirdetési
rovata.

Ipar és kereskedelem

Előfizetőknek
ingyenes hirdetési
rovata.

HELYBELIEK:

ASCHERL JÓZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervek készítését, mindennemű építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMAN cipész. Kész cipők raktára.

BLAU SANDOR vasúti vendéglője az állomásnál. BLAU és BARTOS rőfősáru- és készruha-üzlete. Nagy raktár uri-dívat cikkekben.

BECK OSZKÁR fodrászterme Főut, Tivadar-f. ház DEUTSCH JÁNOS vendéglője a Vasúti-utcában

ERMÉNYI JÁNOS babsütő és mézeskalácsos.

EPPINGER SAMU téglagyáros és gőzmalomtulajd. FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER FÜLÖP üveg-, porcellán-, fűszer- és vegyesárukereskedése.

FEHÉR ANTAL köröm- és kocsi-kovács.

FUCHS JÁNOS borbély- és fodrász. Főut.

GOMBOSY és WENDL fűszer-, csemege-, rövid-, norinbergi-, üveg- és porcellán-áru kereskedése.

GROSZ FERENC bérkocsi-vállalata. Kényelmes bérkocsi mindenkor rendelkezésre áll.

GÖNCZ GABOR pékmester

Özv. GÁLLITS TAMASNÉ kéményseprő-mesternő GUNDERLACH ANTAL asztalos Szentjános-utca

Özv. GREGÖRENCICS JÓZSEFNÉ szikvizgyára, Alsó-utca.

HEGEDICS ISTVÁN eszmadia.

HÉGEDÜS SÁNDOR butor- és épület-asztalos. Kész butorok és különféle koporsók nagy raktára.

KLEIN DÁVID szállítási (spediteur) vállalata

LEVASICS FERENC építőiparos.

MAYER ÖDÖN óras és ékszerész. Nagy raktár china-ezüst árukban.

Elvállalja vasgyűrűk arannyal való bélelését.

MAURER FERENC szobafestő és mazoló.

MARTON KÁLMÁN vaskereskedése. Legnagyobb választék vas- és vasalásokban. Varrógép-, gazdasági gép-, szén-, cement- és malomkő-raktár.

MURCSIK LAJOS építőiparos.

NEUBAUER ANDRAS „Korona” nagyvendéglője NÉMETH PÁL épület- és géplakatos.

POLLAK LAZAR nagykereskedő. Dohány és szivar nagy-áruda.

PERKÓ VENDEL hentesáru-üzlete a Főuton.

REICHENFELD LAJOS mészáros és hentes-üzlete, Főut. Balkányi-ház.

„SCHRANTZ-ÁRUHAZ” (Alsórendva, Templom-tér, dr. Filkor-féle ház) legelőcsőbb bevásárlási forrás rőfős-, rövid- és divatáru-cikkekben.

SIPOS DANIEL eisörendő uriszabó (Főut).

SIMONKA JÁNOS szijgyártó.

SCHAFFHAUSER ENDRE mechanikus. Elvállalja varrógépek és kerékpárok javítását.

Id. SCHWARCZ SAMU fűszer-, liszt-, gabona- és szénkereskedése

STERMAN JÓZSEF ácsmester

SCHÖN JENŐ vegyesáru- és bőrkereskedése a vasúti állomás átellenében.

SPIEGEL ADOLF, a vasúti vendéglő bérőlje.

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

TAKÁTS FERENCZ asztalos.

TERSZTÉNYÁK ISTVÁN kőfaragó és szobrász. Kész sirkóráktár, Szentjános-utca

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, mész- és cement-raktára és cement-áru készítése.

TOMKA GYÖRGY vas- és fűszerkereskedése

VARGA MÁTYÁS Alsórendva. Elad szőőöltványokat a legjobb fajokban.

WORTMAN BENŐ rőfős- és divatáru-kereskedése.

WEISZ LIPÓT divatárukereskedése és Tip-Top-féle cipő raktára

WALTERSDORFER ADOLF mészáros.

WOLFSÖHN HENRIK központi kávé.

VIDÉKIEK:

ÁG ISTVÁN vendéglős Lendvahosszafalu.

BRÜLL KÁROLY gőzmalma Rédics.

CSEKE KÁROLY csesztreg-paraszai gőzmalma.

DOMA JÓZSEF vendéglős Lendvasárhely

DZSUBAN JÁNOS vendéglős Alsólakos.

DOMJÁN SÁNDOR cipész Szentgyörgyvölgy.

EPPINGER SALAMON és FIA kereskedése Csesztreg. Eternit-pala raktár.

EPPINGER JÓZSEF kereskedő Csesztreg.

FRANKÓ ANTAL vendéglője Bántornya.

FÜRST ALAJOS kereskedő Kerkaszentmiklóson.

FÜRST ADOLF vendéglős Rédics.

FÖLDÉS MÓR „Royal”-kávéháza Csáktornyan.

FRANKÓ GÉZA vendéglős Lendvaerdő (Renkőc)

FLESCZ MANÓ vendéglős Rédics.

FRIEDRICH JÓZSEF gabonakereskedő Belatinc

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkóc.

GÁL JÓZSEF molnár Petesháza.

GAAL SANDOR molnár Rédics.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Bántornya.

HORVÁTH MÁRTON bádugosmester Belatinc.

HERZFELD MÓR kereskedő Celdömök.

HERZ MÓR kereskedő Velemér (Vasm.)

HARANGOZÓ JÓZSEF újonnan megnyit vendéglője és vegyeskereskedése Nagypalánán.

Özv. KRAUSZ FÜLÖPNÉ vegyeskereskedése Lendvahosszafalu.

KOVÁCS FERENC vendéglős Alsómorác (Vas-m.)

KOLLER JÁNOS vegyeskereskedő Góntérháza

KEMÉNY MÓR kávéháza Muraszombat.

KOHN LIPÓT mész-, cement- és deszka-nagykereskedése, Eternit-pala elárúsítása Muraszombat

KRALL MÁTYÁS mechanikus korokpár- és varrógép javító műhelye Csáktornyan.

KANCSAL ISTVÁN vendéglős Rédics

KONTLER KÁROLY vegyeskereskedése Lendvahosszafalu.

KÓSA FERENC cipész Nemesnép.

LOVENYÁK VINCE borbély Lendvasárhely

LACHENBACHER JÓZSEF kereskedő Zalabaksan

MILHOFER TESTVEREK vegyeskereskedése Lendvasárhely.

MAYER JAKAB kereskedő Muraszzerdahely.

NEUBAUER PÉTER vendéglős Kebelesztmárton

NEMETH ISTVAN cserepes-m. és tetőfedő Resznek

POLLAK SAMU vendéglős Murahely (Deklezsín.)

PREISS IGNÁC kereskedő Szentgyörgyvölgy.

PERKÓ FERENC vegyeskereskedő Gáborjánháza

PACSAI LÁSZLÓ köröm- és kocsikovács-mester Nemesnép.

PFANCELTER KÁROLY a „Vigadó” bérőlje Iglo.

ROSENBERGER DAVID kereskedő Zalabaksan.

RECHNITZER JÓZSEF kereskedése Kislippa.

REINER LÁSZLÓ vendéglős Felsőszemenye.

REVERENCICS ISTVÁN vendéglős Siófok

SBÜL KÁROLY vendéglős Radamos.

SCHWARCZ LIPÓT butorkereskedő Varasd.

SABJANICS MÁRTON asztalosmester és deszka-kereskedő, Adorjánfalva.

SALAMON JÁNOS molnár Lovászi.

SZABÓ FERENC cipész Lendvasárhely.

SZOCSAK LAJOS cipész Csesztreg

SZABÓ LAJOS vendéglős Resznek

STIMECZ ANTAL kereskedő Felsőszemenye.

TURNAUER BÉLA kereskedő és vendéglős Muravér

TÓKA LAJOS műmalma s lisztraktára Csentevölgy

TOPLAK JÁNOS ácsmester Bakónak.

TIBOLD ANDRAS vendéglős Belatinc.

„VADÁSZKÜRT” nagyszálloda Budapest.

VARGA JOZSEF vendéglős Lendvasárhely.

VASS GÉZA asztalosmester Csesztreg.

WALTERSDORFER IGNAC sörkereskedő Ujpest.

WOLFARTH LAJOS mérnök Muraszombat

WEISZENSTERN IGNAC vendéglős Bántornya.

WEINSTINGL JAKAB uradalmi műmalma Böhönye (Somogy-m.)

Az olasz háboru térképe

Ára 1 korona

Tartalmazza az összes helységeket, folyókat, hegyeket, erődítéseket stb.

Kapható:

Balkányi Ernő üzletében

Alsórendván.

Gyönyörű illusztrációk!

Érdekfeszítő olvasmányok!

Mesésen olcsó árért!

A most folyó világháborúnak valóssággal szenzációját képezi az a folyóirat, mely 32 oldal terjedelemben, gyönyörű illusztrációkkal

A Világháboru Képes Krónikája

cimmal jelenik meg. Minden füzethez Jókainak a „Jövő század regénye” c. művéből egy iv van csatolva, azonkívül műmellékletek.

24 fillér

A füzetek hetenkint egyszer jelennek meg!

Egy-egy füzet ára csak 24 fillér!

24 fillér

A füzetek állandóan kaphatók BALKÁNYI ERNŐ könyvkereskedésében Alsórendván.

Nyomatott Balkányi Erno könyvnyomdájában Alsórendván.